

Konspirační teorie

- * Co je to „konspirační teorie“?
- * Lze texty (resp. jiné zdroje) obsahující „konspirační teorie“ poznat? Jak, pokud ano?
- * Pomáhají „konspirační teorie“ lidem nebo je ohrožují?
- * Komu a jak pomáhají, pokud pomáhají, resp. koho a jak ohrožují, jsou-li ohrožující?

Cíle/na konci lekce budou žáci...

Cílem lekce je objasnění pojmu konspirační teorie (konspirační hypotézy, teorie zločinného spiknutí apod.) a trénink rozpoznávání textu obsahujícího jejich prvky; nikoli snaha je vyvracet, uvádět „na pravou míru“, neboť to se zdá být z jejich podstaty zbytečné. Některé jejich typické principy totiž racionální diskusi, resp. argumentaci diskvalifikují jako součást spiknutí a tím celou věc uzavírají do bludného kruhu...

Návrh průběhu lekce

1/ EVOKACE (různé varianty)

Poskytněte žákům tyto tři výroky (podle potřeby v jednodušší nebo ve složitější variantě):

Nic se neděje náhodně.

Zdání klame.

Všechno souvisí se vším.¹

Nic se neděje náhodně. Vše se děje podle (něčího) plánu.

Zdání klame. Jsme (někým) klamáni, skutečnost je utajena.

Všechno souvisí se vším. I když se (někdo) snaží namluvit nám, že souvislosti neexistují, existují a pozorný člověk je může odhalit.

¹ Tři základní principy konspiračních teorií, podle: BARKUN, Michael. *A culture of conspiracy: apocalyptic visions in contemporary America*. Berkeley, Calif.: University of California Press, c2003, s. 3-4. ISBN 0520238052.

...a položte jim otázky (všem v plénu nebo do pracovních skupin, do dvojic – podle potřeby a zkušeností):

- Co tyto výroky znamenají? Jak jim rozumíte?
- Stalo se vám někdy, že jste si těmito výroky vysvětlovali některé životní situace? Vyprávějte...
- Jak jste se cítili, když jste si situaci takto vysvětlili? Přineslo toto vysvětlení nějaké pocity? Jaké pokud ano?

Nebo...

Položte žákům otázku: *Proč někdy lidé věří těžko uvěřitelným věcem? Uvedte nějaké příklady toho, čemu lidé věří.* Odpověď na ní si mohou zapsat do deníku. Lze je vyzvat, aby přečetli, co si napsali, nebo odpovědi nechat na konec lekce a porovnat je s tím, co během lekce zjistí.

Nebo...

Zeptejte se žáků, jak rozumí slovu *spiknutí*. Mohou vytvořit pracovní definici tohoto slova. Můžete je vyzvat k diskusi v malých skupinách o tom, zda měli někdy pocit, že se proti nim někdo spikl. Jak se cítili? Zda se to prokázalo apod.

2/ UVĚDOMĚNÍ

Poskytněte každé pracovní skupině sadu textů, vyzvěte je, aby je pozorně prostudovali a splnili následující úkoly:

- Jak na Vás úryvky zapůsobily? Které otázky vyvolaly? Jaké pocity jste při čtení zažívali? Připravte si odpovědi pro diskusi (můžete i písemně).
- Existuje něco, co všechny úryvky spojuje? Co je to? Pokuste se to (nebo ty skutečnosti) pojmenovat. Připravte písemně.

Pracovní texty – varianta A

Pracovní texty upravené a zkrácené jen mírně, některé obtížné (pro SŠ?)

1/

[...] V jednom svém článku jsem vyjadřoval podivení nad tím, že v dnešní Americe úplně chybí hlas umělců proti válce. Že nejsou slyšet protest-songy. Že v době vietnamské války existovalo silné mírové hnutí podporované celou řadou skvělých umělců. Divil jsem se, jak je možné, že v dnešní Americe nic takového není. Pomalu to začínám chápat. Není to tím, že by teď bylo málo Američanů, kteří do války nechtějí. Rozdíl je v něčem jiném. Možná tehdy byla Amerika zemí nepoměrně svobodnější a více svá, to nevím. Ale jedno je jisté. Hanoj je od Jeruzaléma vzdálen 7029 tisíc kilometrů vzdušnou čarou. Bagdád jen 873 kilometrů. A nakonec otázka pro hloubavé. Jak víme, všechno souvisí se vším. Chystám na toto téma článek, ale můžeme malinko předběhnout. Hádejte, kdo ve skutečnosti vlastní zábavní průmysl, stejně jako všechny sdělovací prostředky?²

2/

[...] jedním z aktivních účastníků Euromajdanu je též Josef Zisels – vedoucí ukrajinské Asociace židovských organizací. Takových lidí lze najít díky internetu podstatně více.

Mimořádně jeden z vůdců opozice Vitalij Kličko má též k židům blízko, jak je vidět např. z jeho pozvání na oslavu Chanuky v prosinci 2012.

[...] Jakmile jsou v něčem aktivní židé, tak to zákonitě musí být dobrá věc a ti, kdo jsou proti nim, jsou ti zlí. Konec debaty, dál už o tom nebudeme diskutovat! To je fakt, o kterém je nepřijatelné pochybovat!

[...] Je dost možné, že za všemi novodobými konflikty v Rusku či na Ukrajině je tisíciletý boj mezi východními Slovany a Chazary – národem se lži-židovskou vírou.

[...] Nechci zde rozebírat tuto situaci dopodrobna, je již popsána dostatečně mnohde jinde. Avšak je zjevné, že jsem opět, už po mnohokrátě svědkem informační války a opět jsou ve hře židovské zájmy, o nichž se máme domnívat, že neexistují a pokud ano, tak jsou jen ty nejlepší.

Ano, je možné konstatovat, že Viktor Janukovič je zločinec a diktátor, stejně jako Bašár Assad, Muamar Kaddáfí, Saddám Husajn či Fidel Castro. Ale stejně tak jsou zločinci George Bush,

2

STWORA, Vladimír. *Pořadatelé Grammy k umělcům: „Začnete-li mluvit o míru, vypneme vám mikrofon!“* [cit. 2003-02-25] Dostupné online: <http://www.zvedavec.org/komentare/2003/02/506-poradatele-grammy-k-umelcum-zacnete-li-mluvit-o-miru-vypneme-vam-mikrofon.htm>. Kráceno.

Tonny Blair, Barack Obama, James Cameron, Benjamin Netanyahu, Madelaine Albright nebo třeba Hashim Thaci, u kterého se dokonce uvažovalo o návrhu na Nobelovu cenu míru!

Česká televize nám však nabízí svoji obvyklým způsobem dle zájmů Tel-Avivu pokřivenou optiku.³

3/

Cíl satanistů – New Age

A hned také si odpovězme, kdože ti satanisté jsou: především zednáři, potom sionisté a judaisté, kterým asistují bolševici, liberálové a socialisté.

Sionistům, zednářům a judaistům se povedl nebývalý kousek – dílo satana – na kterém pracovali bez mála dva tisíce let⁴. S trpělivostí šelem na lovu vytvořili podmínky a vskrytu číhali na příhodný čas, aby bleskově církev zasáhli a infikovali jedem modernismu, a těžce zraněnou ji teď cynickým úsměvem pozorují, jak se zmítá v křečích.

Pak jsme byli svědky pádu bolševismu v Evropě, k čemuž přispěla do značné míry katolická církev spolu se zednáři a sionisty, a zejména její papež Jan Pavel II. [...] Vytvořivší se geopolitické vakuum v Evropě okamžitě zaplnily zednáři a sionisté a pomocí liberálního kapitalismu a tzv. pluralitní demokracie úspěšně ovládají mlčící zhlouplé davy.

Na svém vrcholu moci byli zednáři a sionisté v polovině devadesátých let, kdy rozdělovali Balkán a kdy později si dovolili se souhlasem celého tzv. civilizovaného světa provádět – jak sami cynicky prohlašovali – humanitární bombardování Bělehradu. [...]⁵

4/

Lídr „Islámského státu“ Abú Bakr al-Bagdádí je ve skutečnosti agentem Mosadu, izraelské

3

KORÁL, Jan. *ČT: Ukrajinstí extrémisté jsou židé, a proto jsou to „ti dobří“ a dál se není o čem bavit!* [cit. 2014-02-21]. Dostupné online: <http://nwo.org/view.php?navezclanku=ct-ukrajinsti-extremiste-jsou-zide-a-proto-jsou-to-quotti-dobriquot-a-dal-se-neni-o-cem-bavit&cisloclanku=2014020107>. Kráceno.

4

Autor článku má na mysli Druhý vatikánský koncil katolické církve, který proběhl v letech 1962-65. Jeho cílů bylo mnoho, mimo jiné reagovat na změny ve společnosti po světových válkách, na odliv věřících, na nové směry v křesťanské teologii, apod.

5

MALÝ, Ladislav. *Cíl satanistů – New Age*. [cit. 2006-06-27]. Dostupné online: <http://www.delnickastrana.cz/Strana5.htm>. Kráceno.

tajné služby, a jmenuje se Šimon Eliot. Islámský stát je židovsko-americko-britskou konspirací, jak nalákat všechny islamisty na jedno místo, obrátit je proti muslimům a destabilizovat Blízký východ. Tvrdí to přece Edward Snowden a „důvěryhodné zdroje“.⁶

5/

„O tom, kdo doopravdy vládne, dobře píše doktor John Coleman v knize *Conspirators Hierarchy*, kde píše o rodinných klanech, které pracovaly v kriminálním prostředí po mnohá staletí již od feudálních dob, můžou to být i různé tajné řády. Kupříkladu Karel Schwarzenberg je členem Řádu zlatého rouna, kterým má také svá pravidla a členové mu musí být loajální. Jsou to bankéřské rodiny, které se označovaly jako černá benátská šlechta, skupiny, které později obchodovaly s otroky či s drogami. Tehdy se tomu neříkalo korporace,“ vysvětluje Solis.

„Proč myslíte, že tady máme na ministerstvu zahraničí potomka nějaké knížecí rodiny, který dokonce svého času kandidoval na prezidenta. Bylo to z nějakého altruismu k Čechům? Co já vím o tomto člověku, tak on spíše Čechy opovrhne a ani v Rakousku nemá dobrou reputaci. Víme, že je členem Trilaterální komise, což není organizace sdružující filantropy a dobráky. To jsou naprosto chladnokrevní ničitelé státní suverenity a prosazovatelé obchodních zájmů nadnárodní oligarchie. Založil ji David Rockefeller, který je považován za agenta Rothschildů. Myslitel za tím byl Zbigniew Brzezinski. Ten byl přísluhovačem Nového světového řádu. Brzezinski nepatří k vládnoucím, ale k těm, kteří pro vládnoucí dělají špinavou práci. Takovým člověkem bychom mohli označit také Henryho Kissingera, který odvedl v zahraniční politice hodně špinavé práce prostřednictvím USA. To je člověk, které lze označit za masového vraha. Kissinger stojí za mnoha vraždami, které se udály po světě a o kterých se už nemluví, protože je zastíhují další vraždy, které se ve světě konají. Mám na mysli Východní Timor, Kambodžu.“⁷

7/

V prvním díle našeho seriálu o Illuminátech jsme se zabývali vznikem této tajné organizace, který byl spojen s jejím zakladatelem Adamem Weishauptem a jeho chleboďárci z bankovního domu Rothschildů. V díle druhém jsme se zabývali především další fází, kterou bylo založení komunistického hnutí a vývoz bolševické revoluce z USA do Ruska. V dnešní třetí

6

WIRNITZER, Jan. Konspirátoři mají novou modlu. Tvrdí, že Islámský stát řídí Židé a CIA. [online]. 2014-09-27 [cit. 2014-12-13]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/konspiracni-teorie-o-islamskem-statu-mosadu-a-cia-f74-/zahranicni.aspx?c=A140926_110134_zahranicni_jw. Kráceno.

7

Tamtéž.

části se budeme věnovat vlivu Iluminátů na Velkou francouzskou revoluci a založení Spojených států amerických.

Protože Británie a Francie byly na konci 18. století dvěma největšími světovými mocnostmi, podnítily Ilumináti koloniální války, včetně boje za samostatnost Spojených států amerických. To vše za účelem oslabení britského impéria. Důležitou roli v tom také hrála příprava a organizace Velké francouzské revoluce, která začala v roce 1789. Francouzská revoluce byla řízena a organizována plně Ilumináty přes francouzské zednářské lóže.

[...]

Existují zdokumentované důkazy, že jeden z otců zakladatelů a třetí prezident Spojených států amerických Thomas Jefferson byl významným Iluminátem a Weishauptovým žákem. Jefferson byl jedním z nejrozhodnějších Weishauptových obhájců, když byl Bavorskou vládou postaven mimo zákon, a byl to Jefferson, kdo Iluminátům umožnil proniknout do nově zorganizovaných lóží skotského ritu v Nové Anglii. Je tedy jasné, že zakladatel Demokratické strany Thomas Jefferson byl významným členem Iluminátů. Založil tak tradici, že každý předseda Demokratické strany je zároveň členem Iluminátů, což platí až do dnes.⁸

Pracovní texty – varianta B

Pracovní texty volně přepsané, zjednodušené a zkrácené podle výše uvedených zdrojů

1/

Proč dnes, když Američané válčí v Iráku, není v Americe slyšet hlas umělců, kteří proti této válce protestují? Když před 40 lety Američané válčili ve Vietnamu, psaly se protest-songy o sto šest... Je to proto, že Irák je příliš blízko Izraeli, mnohem blíže než Vietnam... A hádejte, kdo vlastní americký zábavní průmysl a stejně tak všechny americké sdělovací prostředky?

2/

Jedním z aktivních účastníků ukrajinské revoluce je člověk, který vede ukrajinskou asociaci židovských organizací. A takových lidí lze najít mnohem víc. Například jeden z vůdců ukrajinské opozice, boxer Vitalij Kličko, má též k židům blízko, svědčí o tom pozvání na židovský svátek Chanuka, při kterém zapaloval svíce. A jakmile jsou v něčem aktivní židé, tak

8

Bez autora. Za Velkou francouzskou revolucí i za vznikem Spojených států stojí spiknutí iluminátů a zednářů. [online]. 2013-08-18 [cit. 2014-12-13]. Dostupné z: <http://euportal.parlamentnilisty.cz/Articles/10968-za-velkou-francouzskou-revoluci-i-za-vznikem-spojenych-statu-stoji-spiknuti-iluminatu-a-zednaru.aspx>. Kráceno.

to zákonitě musí být dobrá věc a ti, kdo jsou proti nim, jsou ti zlí. Konec debaty, dál už o tom nebudeme diskutovat! Takto zkráceně a podle přání Izraele, nás většina médií „informuje“.

3/

Na Blízkém východě se opět válčí. Vznikl tam tzv. „Islámský stát“. Jeho šéf, Abú Bakr al-Bagdádí, však není ve skutečnosti tím, kým se zdá být. Al-Bagdádí je agentem izraelské tajné služby a jeho pravé jméno je Šimon Eliot. „Islámský stát“ je totiž židovsko-americko-britský tajný projekt, jak nalákat všechny islamisty na jedno místo, obrátit je proti muslimům a rozvrátit Blízký východ.

4/

Kdo doopravdy vládne světu? Prastaré rodinné klany, které jsou v kriminální činnosti zběhlé už od středověku. Jsou to bohaté (často bankéřské) rodiny, kterým se dříve říkalo „černá benátská šlechta“. Dříve obchodovaly s otroky, dnes s drogami. Členové těchto rodů často zakládají různá tajná společenstva. Například Karel Schwarzenberg je členem Řádu zlatého rouna, který má svá pravidla a členové mu musí být věrní.

5/

Za všemi přelomovými okamžiky moderních dějin najdete spiknutí tajných řádů, bratrstev a židů. Vznik USA, Velká francouzská revoluce, bolševická revoluce v Rusku a mnoho dalších... Třetí prezident USA a zakladatel amerických demokratů Thomas Jefferson byl významným Illuminátem. Tři čtvrtiny poslanců samozvaného francouzského národního shromáždění v roce 1789 byli Svobodní zednáři. Většina ruských bolševiků, kteří stáli v roce 1917 v čele revoluce, byli židé. Jaké další důkazy chcete?

6/

Václav Havel a tzv. chartisté nebojovali za svobodu a demokracii. Ve skutečnosti sloužili – ať už vědomě, či nevědomky – něčemu úplně jinému a „většímu“... Zánik komunismu a nástup současného brutálního kapitalistického chaosu v pozlátku „svobody a demokracie“, jsou součástí velkého tajného plánu na přeměnu světa a jeho úplné ovládnutí těmi, kdo skutečně tahají za nitky, totiž židy a Svobodnými zednáři.

Pracovní text o teoriích spiknutí obecně:

Úryvky, které jste studovali, jsou ukázkou myšlení, které předpokládá, že značná část událostí (pokud ne všechny) v politice, v kultuře, ve veřejném životě, ale vlastně kdekoli jinde, podléhá tajnému plánu – spiknutí někoho proti něčemu. Cílem spiklenců, ať už jde o kohokoli, bývá nejčastěji získání vlády nad světem, zničení starých institucí (třeba církvi), zkáza „nepřátel“ nebo prostě více či méně vědomá služba „zlu“ (např. Satanovi). Takovému způsobu uvažování se nejčastěji říká *teorie (zločinného) spiknutí*, *konspirační hypotézy* apod. Toto myšlení se podle některých vědců vyznačuje například takovými principy, o kterých byla řeč v úvodu této lekce: nic se neděje náhodně, zdání klame a všechno souvisí se vším. Přesněji vysvětleno: lidé, kteří mají sklony konspiračním teoriím věřit, většinou odmítají připustit si myšlenku, že by se věci mohly odehrávat bez příčiny, na základě náhody nebo podle banálních zákonitostí. Mívají pocit, že jsou neustále a záměrně klamáni, že se jim z běžných zdrojů nedostává spolehlivých a pravdivých informací. Bývají to lidé, kteří mají rádi, když „vše do sebe zapadá“. Původně nesouvisející informace mohou totiž v mozaice konspirační hypotézy posloužit jako chybějící střípky, které dotvoří zdánlivě logické, tedy „správné“ vysvětlení složitých událostí a jevů. Porozumět světu je uspokojující pocit, připustit komplikovanost nebo dokonce rezignovat na pochopení světa, může být pro mnoho lidí zneklidňující.

Navíc se zdá, že lidský mozek má sklon méně kriticky přijímat informace, které potvrzují jeho vidění světa. A naopak nedůvěřivě hledět na informace, které jsou s jeho postojem k životu v rozporu.

Jedním z nepříjemných efektů konspiračních teorií je posilování nedůvěry, podezřívavosti nebo přímo nenávisti k lidským skupinám – „těm druhým“, které jsou údajně spiknuty proti „nám“.

Otázky a úkoly:

- Kteří lidé, nebo skupiny lidí byli v úryvcích, které jste studovali označeni za podílníky na spiknutí?
- Jak konkrétně jsou nebo mohou být lidé (nebo skupiny lidí), které konspirační hypotézy označují za členy spiknutí ohroženi? Co jim hrozí?
- Lze se proti tomuto nebezpečí bránit? Jak nejlépe, pokud ano? Proč ne, pokud ne?

3/ REFLEXE

Součástí reflexe může být závěrečná diskuse podle zvyklostí pedagoga, doplněná například o dokončování vět, při kterém žáci sami pro sebe shrnou, co se dověděli a naučili. Například:

Zdá se mi, že...

Je překvapivé...

Je obtížné...

Řekl/a bych, že...

Zajímalo by mě...

Chtěl(a) bych, aby...

Nevím, zda...

apod.